

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ
(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної роботи

Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

Управління у сфері фізичної культури і спорту
MANAGEMENT IN THE FIELD
OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни обов'язкова

мова викладання українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичної культури і спорту» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань А Освіта, спеціальності А4 Середня освіта, предметної спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура), освітньо-професійної програми Середня освіта (Фізична культура).

«12» лютого 2025 р.

Розробник: *Лелека Віталій Миколайович*, доктор педагогічних наук, доцент кафедри фізичної культури та спорту.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичної культури і спорту» розглянуто на засіданні кафедри фізичної культури та спорту
Протокол № 8 від «05» березня 2025 р.

Завідувач кафедри

Віталій Лелека

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичної культури і спорту» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського
Протокол № 3 від «06» березня 2025 р.

Голова

Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичної культури і спорту» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичної культури і спорту» затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 3 від «26» березня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій Слободян

© НУК, 2025

© Лелека В.М., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	6
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	6
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	6
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	6
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	11
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	11
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	15
<i>9. Засоби навчання</i>	15
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	16

ВСТУП

Анотація

Управління у сфері фізичної культури та спорту (менеджмент). Спеціальність: А4. 11 Середня освіта (Фізична культура). Навчальна дисципліна «Управління у сфері фізичної культури та спорту (менеджмент)» є важливою складовою професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю А4 11 Середня освіта (Фізична культура). Курс спрямований на формування у майбутніх фахівців системи знань про теоретичні, організаційні, правові та управлінські засади функціонування закладів фізичної культури та спорту, а також розвиток умінь планування, організації, координації, контролю та оцінювання діяльності в умовах сучасного освітнього й спортивного середовища.

У межах дисципліни розглядаються основні принципи та функції управління у сфері фізичної культури і спорту, особливості діяльності закладів освіти, спортивних клубів, секцій, дитячо-юнацьких спортивних шкіл, громадських і спортивних організацій, питання стратегічного та оперативного планування, кадрового забезпечення, нормативно-правового регулювання, організації освітнього та тренувального процесів, управління ресурсами, документаційного супроводу, моніторингу якості діяльності, а також комунікації та взаємодії з учасниками освітнього і спортивного процесу.

Особлива увага приділяється формуванню управлінської культури майбутнього вчителя фізичної культури, здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення, ефективно організовувати фізкультурно-оздоровчу, спортивно-масову та освітню діяльність, забезпечувати безпечні умови функціонування закладу, застосовувати сучасні підходи до менеджменту, лідерства, командної взаємодії та розвитку освітнього середовища. Опанування дисципліни сприяє підготовці конкурентоспроможного фахівця, здатного до організаційно-управлінської, педагогічної та соціально-комунікативної діяльності у сфері фізичної культури та спорту.

Ключові слова: управління, менеджмент, заклад фізичної культури та спорту, фізична культура, спорт, освітній менеджмент, спортивний менеджмент, організація діяльності, стратегічне планування, управлінські рішення, кадрове забезпечення, нормативно-правове регулювання, документація, освітній процес, тренувальний процес, спортивні організації, спортивні клуби, ДЮСШ, лідерство, комунікація, моніторинг якості, безпечне освітнє середовище.

Abstract

Management of a Physical Culture and Sports Institution. Specialty: A4. Secondary Education (Physical Culture) The course “Management of a Physical Culture and Sports Institution” is an important component of the professional training of higher education students majoring in A4.11 Secondary Education (Physical Culture). The course is aimed at developing in future professionals a system of knowledge about the theoretical, organizational, legal, and managerial foundations of the functioning of physical culture and sports institutions, as well as developing skills in planning, organizing, coordinating, controlling, and evaluating activities in the modern educational and sports environment.

Within the course, students study the main principles and functions of management in the field of physical culture and sports, the specifics of the activities of educational institutions, sports clubs, sections, youth sports schools, public and sports organizations, issues of strategic and operational planning, staffing, legal regulation, organization of the educational and training process, resource management, documentation support, quality monitoring, as well as communication and interaction with participants in the educational and sports process.

Particular attention is paid to the formation of the managerial culture of the future physical education teacher, the ability to make informed managerial decisions, effectively organize physical education, health-improving, sports-mass, and educational activities, ensure safe conditions for the functioning of the institution, and apply modern approaches to management, leadership, teamwork, and the development of the educational environment. Mastering the course contributes to the training of a competitive specialist capable of organizational, managerial, pedagogical, and socio-communicative activities in the field of physical culture and sports.

Keywords: management, administration, physical culture and sports institution, physical culture, sport, educational management, sports management, organization of activities, strategic planning, managerial decision-making, staffing, legal regulation, documentation, educational process, training process, sports organizations, sports clubs, youth sports school, leadership, communication, quality monitoring, safe educational environment

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	А Освіта	Нормативна	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		3-й	3-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	А4 Середня освіта ОП Середня освіта (Фізична культура) ОП Середня освіта (Фізична культура)	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		6-й	6-й
		Лекцій	
		30 год	16 год
		Практичні, семінарські	
		30 год	16 год
Загальна кількість годин – 120		Лабораторні	
		0 год	0 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 3	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		60 год	88 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: екзамен	
		Форма контролю: усна	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: метою вивчення навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичної культури та спорту (менеджмент)» є формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти системи теоретичних знань, практичних умінь і професійних компетентностей у сфері організації, планування, адміністрування, координації та контролю діяльності закладів фізичної культури і спорту, а також розвиток здатності до прийняття ефективних управлінських рішень у професійній діяльності майбутнього вчителя фізичної культури. Дисципліна спрямована на: формування уявлення про сучасні підходи до освітнього та спортивного менеджменту; засвоєння організаційних, нормативно-правових, кадрових, ресурсних та комунікаційних аспектів управління; розвиток навичок управлінського аналізу, стратегічного планування, командної взаємодії та лідерства; підготовку здобувачів до організації освітнього процесу, фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової діяльності у закладах освіти та спортивних установах.

Предмет вивчення дисципліни. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичної культури та спорту (менеджмент)» є: закономірності, принципи, функції та механізми управління закладами фізичної культури і спорту; організаційна структура, кадрове забезпечення, нормативно-правові засади та ресурсне управління у сфері фізичної культури; особливості управління освітнім, тренувальним, фізкультурно-оздоровчим і спортивно-масовим процесами; сучасні технології менеджменту, моніторингу, комунікації, контролю якості та розвитку освітнього середовища.

Завдання курсу: основними завданнями дисципліни є: формування знань про теоретичні та практичні основи управління у сфері фізичної культури та спорту; засвоєння принципів організації діяльності закладів освіти, спортивних секцій, клубів, шкільних команд, гуртків, спортивних об'єднань; формування вмінь здійснювати планування, організацію, координацію та контроль фізкультурно-спортивної діяльності; оволодіння навичками підготовки та ведення управлінської, організаційної та навчально-методичної документації; формування здатності до прийняття обґрунтованих управлінських рішень у типових і нестандартних професійних ситуаціях; розвиток умінь здійснювати моніторинг якості освітньої та спортивної діяльності; формування навичок ефективної професійної комунікації, лідерства, командної взаємодії та управління персоналом; підготовка до організації безпечного, інклюзивного та здоров'язбережувального освітнього середовища; формування готовності до впровадження інноваційних підходів у систему фізичного виховання та спортивної роботи.

Результати навчання за дисципліною. У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати: основні категорії, принципи, функції та методи управління у сфері фізичної культури і спорту; організаційно-правові засади функціонування закладів фізичної культури і спорту; особливості планування, організації та контролю освітнього, фізкультурно-оздоровчого та спортивного процесів; основи кадрового, інформаційного, матеріально-технічного та документального забезпечення діяльності закладу; принципи стратегічного розвитку, комунікації, моніторингу якості та забезпечення безпеки освітнього середовища. У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен уміти: аналізувати структуру та особливості діяльності закладу фізичної культури і спорту; планувати, організовувати та координувати діяльність колективу, спортивних секцій, гуртків, змагань і фізкультурно-оздоровчих заходів; застосовувати сучасні методи менеджменту, контролю та оцінювання ефективності діяльності; приймати управлінські рішення у сфері фізичної культури та спорту; здійснювати професійну комунікацію з учасниками освітнього і спортивного процесу; розробляти організаційні, навчально-методичні та управлінські документи; забезпечувати безпечні умови організації фізичного

виховання та спортивної діяльності; використовувати цифрові інструменти для управління, планування та моніторингу діяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни: Дисципліна «Управління освітнім закладам» передбачає наявність знань із суміжних дисциплін: теорія освітньої діяльності, педагогіка, конфліктологія, моделювання діяльності фахівця, дидактичні системи у вищій школі, психологія професійної креативності, психологія соціального впливу, методологія наукових досліджень, управління освітнім процесом у закладах освіти.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

РН1. Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

РН6. Знати законодавчі вимоги щодо змісту загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу (державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК7. Здатність працювати в команді

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми

II. Фахові:

ФК1. Здатність виконувати вимоги Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності.

ФК2. Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

ФК10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК14. Здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною

ФК20. Здатність планувати, організовувати освітній процес з використанням різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освіти

ФК24. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, навчатися впродовж життя

5. Програма навчальної дисципліни

6-й семестр

Модуль 1. Особливості управління закладом освіти

Змістовий модуль 1. Особливості управління закладом фізичної освіти

Тема 1. Вступ до менеджменту ФКІС.

4. *Поняття системи та принципи управління фізичною культурою і спортом.*

5. *Класифікація функцій управління.*

6. Спеціальності у сфері фізичної культури і спорту.
7. Система навчальних закладів.
8. Ступенева підготовка спеціалістів.
9. Основні критерії оцінки праці у сфері фізичної культури і спорту

Література [1-6]

Тема 2.. Типологія фізкультурних і спортивних організацій.

1. Державні органи управління фізичним вихованням, їх класифікація.
2. Управління фізичним вихованням і спортом в системі міністерств:
3. Освіти і науки України; Молоді та спорту України; Транспорт та зв'язку України

Література [4-6]

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Сутність і принципи спортивного управління

1. Класифікація та взаємозв'язок функцій управління.
2. Принципи та методи управлінської діяльності.
3. Планування як функція управління.
4. Делегування повноважень та побудова організаційних структур в управлінській діяльності.

Література [4-6]

Тема 2. Цілі і функції спортивного управління

1. Поняття «менеджмент» у фізичній культурі.
2. Цілі та види менеджменту.
3. Історія розвитку управлінської думки.
4. Формування та еволюція шкіл управління.

Література [1-3]

Змістовий модуль 3. Органи управління фізична культурою і спортом

Тема 1. Державні та недержавні органи управління фізична культурою і спортом

1. Діяльність органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо розвитку фізичної культури і спорту.
2. Роль громадських об'єднань фізкультурно-спортивного спрямування в державному управлінні сферою фізичної культури і спорту.
3. Зарубіжний досвід організації і управління фізичною культурою і спортом на регіональному рівні.

Література [1-8]

Тема 2. Первинні організації фізкультурно - спортивної спрямованості

1. Спортивні інтереси населення як соціальна основа формування громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості.
2. Особливості управління і в спортивному клубі виробничого підприємства, в шкільному спортивному клубі, територіальному клубі і т.д. технологія створення спортивної організації у формі громадського об'єднання фізкультурно-спортивної спрямованості.
3. Формування іміджу первинності фізкультурно-спортивної організації

Література [1-2]

Змістовий модуль 4. Методи управління фізкультурно - спортивним організаціями

Тема 1. Менеджмент у професійному та комерційному спорті

1. Сучасні особливості розвитку світового спортивного менеджменту.
2. Історичні етапи розвитку спортивного менеджменту.

3. Альтернативні моделі організації національного спорту
Література [1-6]

Тема 2. Управління персоналом фізкультурно - спортивних організацій

- 1. Формальні та неформальні групи в організаціях сфери фізичної культури і спорту.*
- 2. Влада та особистий вплив на підлеглих.*
- 3. Керівництво і його стилі.*
- 4. Управління конфліктними ситуаціям*

Література [1-6]

Тематичний план навчальної дисципліни

6-й семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лек	Пр	лаб	с.р.		Лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1. Особливості управління закладом освіти										
Змістовий модуль 1. Особливості управління закладом фізичної освіти										
Тема 1. Вступ до менеджменту ФКІС..	15	4	4	–	7	15	2	2		11
Тема 2.. Типологія фізкультурних і спортивних організацій.	15	4	4	–	7	15	2	2		11
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>30</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>–</i>	<i>14</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>22</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>–</i>	<i>14</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>22</i>
Змістовий модуль 2.										
Тема 1. Сутність і принципи спортивного управління	15	4	4	–	7	15	2	2		11
Тема 2. Цілі і функції спортивного управління	15	4	4	–	7	15	2	2		11
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>30</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>–</i>	<i>14</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>22</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>–</i>	<i>14</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>22</i>
Модуль 2. Органи управління фізична культурою і спортом										
Змістовий модуль 3. Органи управління фізична культурою і спортом										
Тема 1. Державні та недержавні органи управління фізична культурою і спорту	15	4	4	–	7	15	2	2		11
Тема 2. Первинні організації фізкультурно - спортивної спрямованості		4	4		7		2	2		11
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	<i>30</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>–</i>	<i>14</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>22</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>–</i>	<i>14</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>22</i>
Змістовий модуль 4. Методи управління фізкультурно - спортивним організаціями										
Тема 1. Менеджмент у професійному та комерційному спорті.	15	2	2	–	11	15	2	2		11
Тема 2. Управління персоналом фізкультурно - спортивних організацій	15	4	4		7		2	2		11
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>–</i>	<i>18</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>22</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>–</i>	<i>18</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>22</i>
<i>Разом</i>	<i>120</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>–</i>	<i>60</i>	<i>120</i>	<i>16</i>	<i>16</i>		<i>88</i>

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Вступ до менеджменту ФКІС..	4	2
2	Типологія фізкультурних і спортивних організацій.	4	2
3	Сутність і принципи спортивного управління	4	2
4	Цілі і функції спортивного управління	4	2
5	Державні та недержавні органи управління фізична культурою і спорту.	4	2
6	Первинні організації фізкультурно - спортивної спрямованості	4	2
7	Менеджмент у професійному та комерційному спорті. ацій	2	2
8	Управління персоналом фізкультурно - спортивних організацій	4	2
	<i>Разом</i>	30	16

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – **1-2 год. / 1 заняття**;
- підготовка до контрольних заходів – **10 год. / 1 захід**
- підготовка проєктних завдань - **3-5 год. / 1 проєкт**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	30	24
2	Підготовка до контрольних заходів	10	10
3	Виконання проєктних завдань	20	26
	<i>Разом</i>	60	88

Обов'язкова складова СРС:

Змістовий модуль 1. Представлення індивідуально-пошукової роботи «Потреби і фізкультурно-спортивні інтереси як основа постановки цілей фізкультурно-спортивних організацій» у реферативній формі та її захист (

Змістовий модуль 2. Підготувати повідомлення (презентацію) «Роль лідера у спортивному колективі» з прикладами управлінських ситуацій та її представлення.

Змістовий модуль 3. Пройти тест "Стимулювання ініціативи і творчої активності працівників" і представити результати.

Змістовий модуль 4. Ситуативні задачі: управління конфліктами у спорті
Презентація: «Інноваційні напрямки спортивного менеджменту у обраному виді спорту» а її представлення

Вибіркова складова СРС (виконання завдань, які студент обирає з метою підвищення свого професійного рівня особистого рейтингу згідно ї п. 6.16 Положення):

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Словесні (пояснення, розповідь, лекція, семінари, бесіда; наочні (презентації); практичні: (аналіз фрагментів лекцій викладачів); методи стимулювання навчальної діяльності (метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи активного навчання (вирішення ситуаційних задач (кейсів), ділові ігри; робота в малих групах); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю, метод письмового контролю).

Практичне заняття – форма навчального заняття, в процесі проведення якого викладач організовує розгляд здобувачами окремих теоретичних положень освітнього компоненту; сприяє поглибленню, закріпленню, переведенню у тривалу пам'ять теоретичних знань; формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачами відповідно сформульованих завдань.

Структура практичного заняття складається з таких етапів: постановка викладачем загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів (10-15 хв); проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачів (30-35 хв.); розв'язання завдань з їх обговорення (20-25); розв'язання контрольних запитань, їх перевірка і оцінювання (10-15 хв.); підведення підсумків заняття, обговорення завдань до наступного заняття (до 10 хв.).

Логіка роботи за змістовими модулями передбачає підготовку до практичного заняття, в межах якого здобувачі виконують самостійну роботу: пошук необхідної інформації, опрацювання навчального та навчально-методичного матеріалу, виконання завдань науково-дослідного характеру.

У ході практичного заняття здобувачі ознайомлюються з новітніми досягненнями концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень; здійснюють пошук необхідної інформації з освітніх, педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах; аналізують, систематизують, узагальнюють наукову інформацію, оцінюючи її достовірність та релевантність.

У процесі практичного заняття викладач чітко визначає завдання; ознайомлює здобувачів з методами самостійної роботи; допомога здобувачам в усвідомленні дій.

Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому викладачем методичному матеріалі: тестах для виявлення ступеня оволодіння здобувачами теоретичними положеннями, завданнях різної складності для розв'язування їх здобувачами за допомогою дидактичних засобів.

Самостійна робота здобувачів під час підготовки до практичного заняття передбачає такий алгоритм виконання комплексного завдання:

- план виконання роботи, який складається з короткого узагальнення і чіткого формулювання найголовніших науково-теоретичних положень, які слугують вихідним моментом у роботі здобувача над обраною темою науково-педагогічного дослідження;
- методик (детальна характеристика методів і прийомів роботи здобувача над обраною ним темою, чіткі відповіді на теоретичні запитання, які виникли у здобувачів під час роботи над темою або запитанням);
- оброблення даних (спеціально підготовлені завдання, які виконують здобувачі з метою надання інтерпретації результатів) (якщо виникають труднощі, викладач відводить час на консультацію);
- відповіді на контрольні запитання;
- список рекомендованої літератури.

Під час проведення практичного заняття важливе значення має використання активних методів навчання:

- не імітаційні (дискусії, екскурсії на виробництво, виїзні заняття);

- імітаційні неігрові (аналіз конкретних ситуацій, вирішення виробничих завдань, розбір документації, аналіз відеоматеріалів та їх обговорення);
- імітаційні ділові, рольові ігри, ігрове проектування.

Продуктивні проведення практичного заняття залежить від володіння викладачем увагою здобувачів, упровадженні елементів змагальності між ними, здійсненні диференційованого підходу при підборі груп (команд) для спільної діяльності, пряме керівництво (планування, спеціальне конструювання завдань, контроль) і опосередковане (вплив на мотиви, настанови, цілі здобувача).

Засоби діагностики: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок, проєкт (самостійні роботи) (максимально 50 балів), практичні роботи (максимально 30 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 20 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки
1,5	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки
1	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації,

	не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
0,5	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань
0	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів 30 відповідей по 1 бали ДФН, 16 відповідей по 2 бали ЗФН).</i>

Контрольна Робота	Критерії оцінювання
ДФН ЗФН 30-28	Робота виконана без змістових помилок (завдання І, ІІ та ІІІ рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру. Робота розкриває тему, основні питання, висвітлено причиннонаслідкові зв'язки, зроблено висновки. Робота має всі необхідні структурні елементи. Відповідно оформлена. Оригінальна. Відсутні помилки: граматичні і орфографічні.
ДФН ЗФН 27-20	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує виконане завдання. Робота в цілому розкриває тему і основні питання, частково висвітленні причиннонаслідкові зв'язки. Висновки не в повному обсязі. Робота має всі необхідні структурні елементи. Відповідно оформлена. Відсутні значні помилки. Є окремі, несуттєві загальні зауваження
ДФН ЗФН 19-10	Робота виконана з огріхами проте безпомилково виконано завдання І та ІІ рівнів складності. Робота відповідає вище наведеним критеріям, але має ряд недоліків в розкритті теми, висвітлення причиннонаслідкових зв'язків часткове, часткові висновки. Відступ від стандартів оформлення
ДФН ЗФН 9-6	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (ІІ рівень складності) та значними огріхами (ІІІ рівень складності). Сутність теми не розкрита. Робота містить суттєві недоліки. Неохайна. Суттєві відступи від стандартів оформлення
ДФН ЗФН 5-1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях І та ІІ рівнів складності та відсутності виконання завдань ІІІ рівня. Текст і зміст роботи не відповідає темі. Робота має неохайний вигляд. Студенти не розуміє питання теми.
0	Робота не виконувалася.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми (30 балів для ДФН, 32 бали для ЗФН)</i>

Самостійна робота	Критерії оцінювання
ДФН 10 ЗФН	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
ДФН 9-7	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу, студент робить

ЗФН	вірні, аргументовані висновки.
ДФН 6-5 ЗФН	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
ДФН 4-3 ЗФН	Відповідь має суттєві помилки, аргументи недостатньо сформульовані, студенту складно чітко відображати причинно-наслідкові зв'язки явищ і процесів.
ДФН 3-1 ЗФН	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0	Робота не виконувалася.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми (4 кредити по 10 балів 40 балів для ДФН, 40 бали для ЗФН)</i>

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	30x1 бали = 30 балів	16x2 бали = 32 балів
Самостійна (проектна) робота	4x10 бали = 40 балів	4x10 бали = 40 балів
Контрольна (письмова) робота	1x30 балів= 30 балів	1x30 бали = 28 бали
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
	T2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	10	Самостійна (проектна) робота	10
ЗМ 2	T1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
	T2	Відповідь на практичному занятті	8	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	10	Самостійна (проектна) робота	10
ЗМ 3	T1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4

	T2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	10	Самостійна (проектна) робота	10
ЗМ4	T1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	10	Самостійна (проектна) робота	10
Контрольна робота		Контрольна робота	30	Контрольна робота	32
Підсумковий контроль		Екзамен		Екзамен	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

Курс складається з лекційних, практичних занять, лабораторних та самостійної роботи студентів, домашніх завдань і завершується підсумковим рейтинг-контролем і виконанням конкретних контрольних (індивідуальних) завдань по даній дисципліні.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Городинська І. В. Управління фізичною культурою і спортом: навч. посіб. Херсон : Вид-во ХДУ, 2010. 112 с.
2. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Житомир: Вид-во «Рута», 2022. 24 с. <http://eprints.zu.edu.ua/34480/1/>
3. Жданова О. М, Чеховська Л. Я. Управління сферою фізичного виховання і спорту : навч. посіб. Дрогобич : Коло, 2009. 224 с.
4. Основи менеджменту та маркетингу сфери фізичної культури і спорту / укладачі: С. А. Король, Н. О. Долгова. Суми : Сумський державний університет, 2024. 122 с. URL : <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/94460/1/Korol.pdf;jsessionid=C13D50D7444ADE4EC238B5329D673CDE>

5. Прокопова Л. І., Чхайло М. Б. Основи маркетингу і менеджменту фізкультурно-оздоровчих послуг : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012. 298с.

Допоміжна

1. Копаліані С. М. Глобалізація та спортивний менеджмент. Кваліфікаційна робота. Київ, 2021. 85 с. URL : <https://reposit.uni-sport.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/3489/11.5>.
2. Методичне забезпечення 1. Грищенко І. Компетентність спортивного менеджера як фактор успішної професійної діяльності. Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства. 2020. С. 620-622. URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/19179/1/620-622.pdf> 5.3.

Інформаційні ресурси

1. Положення про Міністерство молоді та спорту України: постанова Кабінету Міністрів України від 2.07.2014 № 220: дата оновлення 11.03.2023 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/220-2014-p> (дата звернення: 15.03.2023).
2. Портал «Активні парки». URL: <https://ap.sportforall.gov.ua/start>
3. Постанова Кабінету міністрів України від 1 березня 2017 р. № 115 Про затвердження Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2024 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/115-2017-p#n85184>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 2023 р. № 46 Деякі питання здійснення окремих заходів з реалізації соціального проекту «Активні парки - локації здорової України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/46-2023-p#Text>
5. Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації: постанова Верховної Ради України від 19.10. 2016 р. № 1695-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1695-19#Text> (дата звернення: 25.11.2022).
6. Проект Плану відновлення України. URL: <https://uploadssl.webflow.com/625d81ec8313622a52e2f031/62c4577defe5bf7afedc5b4>
6. Богатирьов К. О. Особливості і функції роботи менеджера в спортивній команді / К. О. Богатирьов // Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини : матеріали V інтернет-конференції (Одеса, 17-18 листопада 2021 р.). Одеса : видавець Букаєв В. В., 2021. С. 68-71. URL : <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/13401>
7. Бондаренко Є. О. Основи стратегічного планування діяльності організацій сфери фізичної культури і спорту: кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт освітньою програмою «Менеджмент у спорті». Київ, 2021. 86 с. URL : <https://reposit.unisport.edu.ua/bitstream/handle/787878787/3467/1.3>.
8. Соловійов А.І., Глухов І.Г. Особливості діяльності менеджера у сфері фізичної культури та спорту. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: економічні науки. Секція 4 Менеджмент. 2023. С. 53-58. URL : <https://ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/808/775>
8. Bilohur V., Skrypchenko I., Nepsha O. The concept of sports management as a factor of effective sports activities. Humanities Studies. 2022. Випуск 12 (89). С. 60-70. URL : <http://humstudies.com.ua/article/view/266466/26249>

Розробник програми

Віталій ЛЕЛЕКА